

† **Dr. Franc Megušar.** Že itak redke vrste slovenskih znanstvenikov se v poslednji dobi krčijo z neobičajno naglico. Smrt izbija neprestano iz njih srede žrtve doma in na prostranih bojnih poljanah. Meseca septembra je žrtvoval na bojnem polju domovini svoje življenje slovenski prirodopisec dr. Franc Megušar, ki si je s svojim vztrajnim delovanjem pridobil ugledno ime v znanstvenih krogih. Rojen je bil na Gorenjskem v Kamni gorici leta 1876, ljudsko šolo je obiskoval deloma v domačem kraju, deloma v bližnji Radovljici. Gimnazijske študije z maturo je dovilil l. 1897 na l. drž. gimnaziji v Ljubljani; nato se je podal na dunajsko vseučilišče. Ondi se je na modroslovni fakulteti posvetil prirodopisni vedi z izredno ljubeznijo. Še za časa svojih študij je postal (l. 1904) asistent na biološkem preskuševališču na Dunaju, kjer je uspešno deloval do l. 1913. Pri opazovanju in eksperimentiranju je stal dr. Megušar na zelo rigoroznem stališču, zategadelj je prišel v nasprotje z drugim asistentom na zavodu. Posledica tega spora je bil dr. Megušarjev izstop iz biološkega opazovališča. Laboratorij si je priredil v svojem privatnem stanovanju. 1. januarja 1915 je sprejel mesto na Kmetiškem kemičnem preskuševališču v Gorici, kjer je prevzel biološki odderek. Z veseljem je pričel z delom v svojem novem delokrogu, ki mu je omogočil nadaljevati eksperimentalno biološke študije. Spomladi 1915 je bil potrjen k vojakom. Bil je sprejet v častniško šolo, iz katere je odrinil kot kadet na bojno polje. Meseca avgusta 1916 mu je v boju na Poljskem strel skozi glavo uničil nadepolno življenje.

Megušar je bil zastopnik eksperimentalno biološke smeri prirodopisnega raziskavanja. Z izredno trudaljubivostjo je napravljaval in proučeval mnogoštevilne poskuse in je o svojih lepih uspehih poročal v znanstvenih revijah in na raznih zborovanjih. — Svoje razprave je priobčeval predvsem v Archiv für Entwicklungsmechanik der Organismen (1906, 1907, 1910, 1912), Verhandlungen der zoologisch-botanischen Gesellschaft (1909), Zeitschrift f. biolog. Technik u. Methodik (1909, 1913) in Centralblatt f. Physiologie (1907/8). Jeseni 1912 je preiskal s posebno podporo cesarske akademije znanosti na Dunaju ekologijo jamskega živalstva številnih podzemskih jam na Kranjskem. Razpravo, ki poroča o uspehih tega raziskavanja, je priobčil v Carnioli l. 1914. Za časa bivanja v Gorici je napisal tudi v slovenskem jeziku nekaj prirodopisnih gospodarskih sestavkov v „Primorskem gospodarju“.

S svojim resnim znanstvenim stremljenjem in uspešnim delom se je dr. Megušar uveljavil v znanstvenem svetu. Bil je v trajnem stiku z domačimi in inozemskimi znanstveniki, ki so priznavali njegovo delovanje. Rajnki je bil skromen in tih in zaradi tega doma znan večidel le ožjemu krogu svojih znancev in strokovnih tovarišev. V svojem plemenitem idealizmu do vede je vselej zapostavil osebnost in osebne komoditete znanstvenim zahtevam, kadar so razmere tako zahtevale. Časten mu spomin!

Dr. Gv. Sajovic.

*Nekokrat me je pozdravil na jeseniški
Bil je karol Flinterbeher, zelo skromen gimnazijec.
Ja sta mi obo naravnost oči. Sajovale nenavado morda
mojih najlepših pisem je
vrtinik Flinterbeher, njegovo ob 50
častel ga znas njegore zahvalno*

